

v druhé řadě jsou k uhrazení těchto nákladů povinovány osoby, jež jsou zavázány k poskytování výživného onemocnělému v konkrétním případě. Pak-li však není ani těchto, jdou náklady ošetřování a stravování k tíži domovské obce nemocného. Domovská obec jest však podle § 23 zák. čís. 105/63 ř. z. jen potud povinna zaopatřením svého příslušníka, pokud tu není jiných osob, podle občanského práva k tomu povinných. Ošetřování, pokud se týče i léčení osob nemocí postižených, děje se v první řadě ve vlastním a soukromém jejich zájmu. Žalovaný jako otec svého nezletilého dítěte má podle §§ 139 a 141 obč. zák. v první řadě nésti útraty s ošetřováním dítěte spojené. Na věci nic nemění okolnost, že žalovaný nesouhlasil s odevzdáním své nezl. dcery do nemocnice, neboť toto se stalo v zájmu veřejnosti a na základě úředního nařízení. Tím nezanikly povinnosti žalovaného k jeho nezl. dceři, plynoucí z §§ 139 a 141 obč. zák. Otázku třeba řešiti podle obyčejných norem soukromého práva a v tomto případě jest podle toho žalovaný zavázán zemskému fondu podle § 1042 vš. obč. zák. zažalovanou částku nahraditi.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolatel sám připouští, že převezení jeho dítěte do nemocnice stalo se na úřední příkaz; přezkoumání oprávněnosti takových úředních opatření učiněných z důvodů zdravotně-policejních nenáleží soudům; je proto také nerozhodno, zda převezení dítěte do nemocnice stalo se proti vůli žalovaného. Jinak odkazuje se dovolatel k správným důvodům napadeného rozsudku.

Čís. 14879.

K §§ 471 a 970 obč. zák.

Zadržovací právo podle § 970 c) obč. zák. se vztahuje na veškeré předměty vnesené hostem do podniku, i když nejsou vlastnictvím hostovým.

Předpis prvního odstavce § 471 obč. zák. vyslovuje obecnou zásadu, již jest použiti i na zadržovací právo podle § 970 c) obč. zák.

(Rozh. ze dne 17. ledna 1936, Rv I 370/34.)

Žalující firma prodala svému zástupci Antonínu E-ovi auto, vyhradivši si na autu právo vlastnické až do úplného zaplacení. Poněvadž E. zůstal se splátkami v prodlení, byl na vydání auto žalován, avšak exekuce na vydání auta na základě vydaného rozsudku zůstala bezvýslednou, poněvadž auto bylo v držení žalovaného, který k němu uplatnil retenční právo podle § 970 c) obč. zák. pro pohledávku proti E-ovi za nájem pokojů a garáže. Žalobě na zjištění, že auto jest vlastnictvím

žalující, p r v ý s o u d vyhověl, zamítl ji však pro tentokráte, pokud bylo žádáno, že jest žalovaný povinen auto vydati žalující. O d v o l a c í s o u d nevyhověl dovolání.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky obou soudů ve výroku, jímž byla žaloba pro tentokráte zamítnuta a uložil prvému soudu v tomto směru nové jednání a rozhodnutí.

D ů v o d y:

Auto, jehož vydání se žalující firma na žalovaném domáhá, nebylo do hostinského podniku žalovaného vneseno žalující firmou, nýbrž Antonínem E., jemuž bylo žalující firmou prodáno a odevzdáno, avšak s výhradou vlastnictví dosud účinnou. Pokud dovolání z této skutečnosti dovozuje, že žalovanému nevzniklo zadržovací právo účinné proti žalující firmě, ježto sporné auto jako její vlastnictví jest vyloučeno i ze zadržovacího práva podle obdoby ustanovení § 1101 obč. zák., nelze mu přisvědčiti. Obdobné použití § 1101 obč. zák. na souzený případ jest vyloučeno, ježto zadržovací právo, jehož se žalovaný dovolává, jest upraveno zvláštním předpisem, totiž ustanovením § 970 lit. c) obč. zák. Podle tohoto ustanovení jsou osoby jmenované v § 970 obč. zák. oprávněny zadržovati vnesené věci k zajištění svých pohledávek za ubytování a stravování, jakož i svých vydání za hosty. Ustanovení § 970 lit. c) obč. zák. nemluví tedy o věcech náležejících hostovi, naopak ze souvislosti § 970 c) a § 970 obč. zák. plyne, že zákon přiznává osobám jmenovaným v § 970 obč. zák. zadržovací právo ke všem věcem, za něž tyto ručí podle tohoto ustanovení, a nesejde na tom, zda věci ty patří hostovi vlastnický čili nic. Tomu nasvědčují také materiálie k třetí dílčí novele k obč. zák. V nich, ve zprávě komise pro justiční věci str. 300, jest při zamýšlené reformě § 970 obč. zák. výslovně uvedeno, že zvláštní nebezpečí »otevřeného domu«, pro něž stanoveno přísné ručení hostinského, jest nebezpečím také pro hostinského, jenž si nemůže vybrati hosty zrovna tak, jako host hostinského, a že proto zákon vyvozuje důsledek i v jeho prospěch stanovením zvláštního práva hostinského ku vneseným věcem. Nižší soudy tudíž nepochybily, uznaly-li, že zadržovacímu právu podle § 970 lit. c) obč. zák. podléhají všechny předměty hosty s sebou přinesené a že nesejde na tom, komu vlastnický patří a že nelze ani žalovanému toto právo odepíráti jen z toho důvodu, že sporné auto nebylo do jeho podniku vneseno vlastníkem auta, nýbrž osobou třetí jako hostem podniku. Zadržovací právo žalovaného podle § 970 lit. c) obč. zák. nemohlo však vésti k úplnému zamítnutí žaloby na vydání auta ani pro tentokráte, nýbrž bylo žalovaného odsouditi k vydání auta, avšak toliko proti vzájemnému splnění nároků žalovaného, pro něž uplatňuje zadržovací právo. Ustanovení § 970 lit. c) obč. zák. arcit' nepředepisuje výslovně, že osoby jmenované v § 970 obč. zák. mohou vnesené věci zadržovati jen s účinkem, že mohou býti odsouzeny k vydání zadržovaných věcí jen proti vzájemnému plnění jejich nároků, jak to činí zákon v § 471 obč. zák. u těch, kteří zadržují věc pro náklad na ni učiněný

nebo pro škodu jí způsobenou. Avšak toto ustanovení § 471 obč. zák. obsahuje obecnou zásadu, které jest obdobně použiti na všechna zadržovací práva poskytnutá ustanoveními občanského zákoníka, tedy i na zadržovací právo podle § 970 lit. c) obč. zák. Okolnost, že v případě § 471 obč. zák. jde o nároky pro náklad učiněný na zadržovanou věc nebo pro škodu touto věcí způsobenou, kdežto v případě § 970 c) obč. zák. ručí vniklé věci pro náklad na osobu hosta, nemůže o sobě odůvodniti rozdílné posuzování rozsahu právních účinků zadržovacího práva v obou případech. Podle zprávy komise pro justiční věci k § 471 obč. zák. bylo zmíněné omezení účinků zadržovacího práva odůvodněno úvahou, že zadržovací právo nemá sloužiti k šikanosnímu protahování sporu, tedy úvaha všeobecná, která dopadá i v případě § 970 lit. c) obč. zák. Mínil-li žalovaný, že zákonodárce chtěl hostinskému poskytnouti právo zvláštní od ustanovení § 471 obč. zák. odlišné a že by jinak bylo ustanovení § 970 lit. c) obč. zák. zcela zbytečné, stačí k vyvrácení jeho nároku poukázati na zmíněnou již různost předpokladů obou zadržovacích práv, zdůrazněnou žalovaným samým, jakož i na zprávu komise pro justiční věci k § 970 c) obč. zák., v níž zvláštní stanovení zadržovacího práva hostinského vedle zadržovacího práva podle § 471 obč. zák. není odůvodněno úvahou, že účinek zadržovacího práva má býti i v obou případech různý, nýbrž jen poukazem na to, že § 1440 obč. zák. nepřipouští právě pro uschovatele zadržovací právo. Má tudíž také zadržovací právo podle § 970 lit. c) obč. zák. jen účinek stanovený v § 471 obč. zák. a lze hostinského, žalovaného o vydání zadržované věci, odsouditi k vydání této jen proti vzájemnému splnění jeho nároků. Nicméně nelze rozhodnouti hned ve věci samé a změnou rozsudků nižších soudů uznati, že žalovaný jest povinen vydati žalující firmě sporné auto proti vzájemnému splnění nároků žalovaného, ježto k tomu jest zapotřebí, aby byla přesně zjištěna výše pohledávek žalovaného, jež má žalující firma vzájemně plniti, aby mohla vymáhati nárok na vydání auta, a nižší soudy, posuzující věc s jiného právního hlediska, dosud taková zjištění nečinily.

Čís. 14880.

K § 8 zák. ze dne 17. prosince 1919 čís. 20/20 Sb. z. a n.

Žádost vyvlastněného za zrušení vyvlastňovacího nálezu není podle zákona čís. 20/20 Sb. z. a n. vázána určitou lhůtou, avšak podal-li ji vyvlastněný až po dlouhé době, jest k průtahu s tím spojenému přihlédnouti při stanovení požadované škody.

(Rozh. ze dne 17. ledna 1936, Rv I 1401/35.)

Žalobci byli v roce 1919 a 1920 vlastníky a držiteli dvou stavebních pozemků v kat. území B. a sice stavební parcely ve výměře 111.76 čtver. sáhů a stavební parcely ve výměře 101.75 čtver. sáhů, které byly zapísány ve vložkách poz. knihy kat. území B. Vojenská správa podala